

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Tomáše Langáška (soudce zpravodaj), soudce JUDr. Filipa Dienstbiera a soudkyně Mgr. Veroniky Baroňové v právní věci žalobců: **a) Ing. David Jánošík, insolvenční správce spol. SLOT Group, a. s.**, sídlem Gočárova třída 1105/36, Hradec Králové, **b) SLOT Group, a. s.**, sídlem Jáchymovská 142, Karlovy Vary, **c) CEC Praha a. s.**, sídlem Tlumačovská 1237/32, Praha 13, proti žalovanému: **Celní úřad pro Moravskoslezský kraj**, sídlem nám. Svatopluka Čecha 547/8, Ostrava, týkající se žaloby proti rozhodnutí žalovaného ze dne 16. března 2020 č. j. 44725-18/2020-570000-61, v řízení o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Krajského soudu v Ostravě ze dne 25. června 2020, č. j. 22 Af 38/2020 - 40,

t a k t o :

Kasační stížnosti žalovaného **se nepřiznává** odkladný účinek.

Odůvodnění:

[1] Ředitel žalovaného rozhodnutím ze dne 16. března 2020 sp. zn. 44725-18/2020-570000-61 zamítl námitky žalobců a) a b) proti opatření o zadržení věcí učiněnému žalovaným dne 11. února 2020 sp. zn. 44725-8/2020-570000-61 v provozovně žalobce b) označené jako „STAR ARENA“ v Ostravě podle § 121 odst. 1 zákona č. 186/2016 Sb., o hazardních hrách. Žalovaný zadržel zejména technická zařízení a finanční hotovost nacházející se v uvedené provozovně, jež sloužily k provozování hazardní hry či s tímto účelem souvisely.

[2] Žalobci společnou žalobou napadli rozhodnutí ředitele žalovaného u Krajského soudu v Ostravě (dále jen „krajský soud“). Krajský soud rozsudkem označeným v návěti zrušil rozhodnutí ředitele žalovaného i opatření žalovaného o zadržení věcí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

[3] Žalovaný (dále též „stěžovatel“) podal proti rozsudku krajského soudu kasační stížnost spolu s návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 107 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“).

[4] Návrh na přiznání odkladného účinku stěžovatel odůvodňoval tím, že právními účinky zrušení rozhodnutí o námitkách i opatření o zadržení věcí, a konkrétně vrácením zadržených technických zařízení, by došlo ke zmaření úkonů, jejichž účelem je zajištění dodržování pravidel stanovených zákonem o hazardních hrách. Stěžovatel odkázal na § 121 zákona o hazardních hrách s tím, že je jeho povinností věc zadržet, pokud je zde důvodné podezření, že v souvislosti s jejím užíváním dochází k porušování tohoto zákona. Není zde tedy prostor ke správnímu uvážení a věc musí být zadržena do doby, než bude rozhodnuto o jejím propadnutí, zabrání, nebo než bude prokázáno, že nejde o věc, v souvislosti s jejímž užíváním dochází k porušování zákona. Pro posouzení důvodnosti zadržení věci je tedy podle stěžovatele rozhodující, zda v souvislosti s užíváním věci dochází k porušování zákona, a je bez významu, že by mohla být daná věc užita k jinému účelu či že by mohlo dojít k jejímu zpeněžení v rámci majetkové podstaty.

[5] Existenci veřejného zájmu v této oblasti podle stěžovatele vyjádřil již samotný zákonodárce. Odvíjí se od vysoké typové nebezpečnosti přestupků vymezených v zákoně o hazardních hrách a od významu zákonem chráněných zájmů. Provozování hazardních her bez platného povolení je spojeno s vysokým rizikem škodlivých finančních a morálních dopadů na společnost, čemuž odpovídá možnost uložení pokuty až do výše 50 000 000 Kč. Zadržení věci bylo provedeno podle zákona a jejich vrácením by byl ohrožen veřejný zájem, neboť lze očekávat, že jejich opětovné zadržení po ukončení soudního přezkumu již nebude možné realizovat. Bezprostřední vrácení by tak mělo za následek nevratnou újmu stěžovatele spočívající v ohrožení důležitého veřejného zájmu, která je nepoměrně větší než újma způsobená jiným osobám spočívající toliko v dočasném omezení vlastnického práva.

[6] Žalobci a) a b) se k návrhu stěžovatele nevyjádřili. Žalobce c) ve svém vyjádření k návrhu na přiznání odkladného účinku zdůraznil výjimečnost tohoto institutu, přičemž odkázal na mimořádné okolnosti, za jejichž splnění je odkladný účinek přiznáván kasační stížnosti správního orgánu. Podle žalobce c) jsou tvrzení stěžovatele týkající se obligatorní povahy zadržení věci a okolnosti důležité pro posouzení důvodnosti posuzovaného zadržení věci nepodstatné pro rozhodnutí o odkladném účinku. Skutečnost, že zadržené věci mohly být použity k jinému účelu nebo být zpeněženy v rámci majetkové podstaty, je podle žalobce c) naopak důvodem zvyšujícím potenciální újmu žalobců a třetích osob. Posouzení zákonnosti opatření o zadržení věci není pro rozhodnutí o odkladném účinku relevantní. Samotná existence veřejného zájmu pak podle žalobce c) nezapříčiňuje důvodnost přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Stěžovatel podle žalobce c) také netvrdí ani neproazuje, proč by nebylo možné realizovat opětovné zadržení věcí. S odkazem na zákonnou povinnost stěžovatele věci opětovně zadržet, pokud by je po jejich vrácení kdokoliv použil tak, že by porušil povinnosti podle zákona o hazardních hrách, pak žalobce c) dovodil, že argumentace údajnou nemožností tento úkon provést je nepřipadná.

[7] Žalobce c) také zdůraznil, že žalobce b) již není vlastníkem zadržených věcí, neboť vlastnické právo k těmto věcem přešlo na žalobce c) na základě převodu závodu realizovaného v rámci insolvenčního řízení žalobce b). Žalobce c) dále argumentoval tím, že i kdyby žalobce b) porušil povinnost podle zákona o hazardních hrách ve vztahu k zadrženým věcem, vrácením zadržených věcí, které mají být bezodkladně předány žalobci c) jakožto jejich vlastníkov, by u žalobce b) odpadla jakákoliv reálná možnost těmito věcmi porušovat zákon o hazardních hrách a narušovat tak veřejný zájem. Nový vlastník by musel získat nové povolení vydané příslušným správním orgánem, a proto reálně neexistuje stěžovatelem uváděná hrozba pro veřejný zájem chráněný zákonem o hazardních hrách. I kdyby jakákoliv hypotetická hrozba porušování zákona o hazardních hrách existovala, má podle žalobce c) stěžovatel dostatek prostředků k tomu, aby předmětné věci opět zadržel vydáním nového, náležitě odůvodněného, opatření.

[8] Pokud jde o typovou závažnost předmětného přestupku, žalobce c) odkázal na judikaturu Nejvyššího správního soudu, podle které není újmou hodnou ochrany přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti tvrzené ohrožení výkonu správního trestání, ani výše potenciálně uložitelné pokuty, která reflektuje pouze fiskální zájem státu. Současně žalobce c) zdůraznil, že s žalobcem b) doposud nebylo zahájeno žádné správní řízení o přestupku. Otázku možných sankcí označil za irelevantní, neboť v důsledku insolvenčního řízení by nebylo možné uspokojit jakoukoliv pokutu uloženou žalobci b), s ohledem na její mimosmluvní charakter.

[9] Žalobce c) dále upozornil, že na rozdíl do tzv. „kvízomatů“ se v nyní posuzované věci nejedná o nelegální přístroje, jimiž by byl ohrožen veřejný zájem, ale o certifikovaná a v minulosti povolená zařízení, jež dříve řádně provozoval právní předchůdce žalobce b).

[10] Podle žalobce c) stěžovatel bagatelizuje zásah do práv vlastníka zadržených věcí a s tím související újmu vznikající žalobci c), který nabytí závod z majetkové podstaty žalobce b). Tato újma přitom narůstá každým dnem. V rámci této argumentace žalobce c) odkázal na judikaturu Krajského soudu v Brně (např. rozsudek ze dne 10. července 2020 č. j. 62 A 82/2020 – 91; všechna zde citovaná konečná rozhodnutí správních soudů jsou dostupná na www.nssoud.cz), zdůrazňující, že zadržení věcí sloužících k výkonu podnikatelské činnosti je třeba vnímat jako podstatný zásah do ekonomického života kontrolované osoby, k němuž lze přistoupit za vskutku závažných okolností, jež vzbuzují oprávněné a objektivní pochybnosti o oprávněnosti provozu takových věcí. Újma vznikající žalobci c) je tak nepoměrně větší, než „hypotetická, nepodložená a toliko domnělá“ újma dovozovaná stěžovatelem.

[11] Odkladný účinek kasační stížnosti by podle žalobce c) poskytoval stěžovateli u tak závažného zásahu do ústavně garantovaného práva vlastnit majetek nežádoucí míru ochrany zakládající zjevnou nerovnost v porovnání s prostředky ochrany, které svědčí žalobcům (v podobě námitek proti opatření o zadržení věci a žaloby ve správním soudnictví).

[12] Pokud by tak Nejvyšší správní soud kasační stížnosti přiznal odkladný účinek, popřel by tím podle žalobce c) „předběžný“ charakter opatření o zadržení věci spočívající v „dočasném“ odnětí věci na dobu nezbytně nutnou, a zároveň by subjekt, jemuž věci byly zadrženy, byl v podstatě připraven o jedinou reálnou a efektivní možnost, jak se svévoli

stěžovatele bránit. Tyto subjekty by pro příště neměly žádnou motivaci brojit proti postupu stěžovatele, neboť z časového hlediska by pro ně byla ochrana poskytovaná správním soudnictvím neefektivní, což by jen posílilo pozici stěžovatele, který by naopak byl motivován k excesivnímu uplatňování svých pravomocí, za které by nebyl postižitelný.

[13] Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že nejsou naplněny podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podle § 73 odst. 2 ve spojení s § 107 s. ř. s.

[14] Nejvyšší správní soud neshledal důvod odchýlit se od závěrů, jež v souvisejících případech vyslovil již v usnesení ze dne 10. září 2020 č. j. 4 As 263/2020 – 26, ze dne 10. září 2020 č. j. 5 As 263/2020 – 22, ze dne 17. září 2020 č. j. 5 As 262/2020 – 25 a ze dne 17. září 2020 č. j. 5 As 264/2020 – 25. Tyto úvahy nyní stručně shrne.

[15] Aby Nejvyšší správní soud mohl kasační stížnosti přiznat odkladný účinek, musí být splněny tři materiální předpoklady: i) výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí musí pro stěžovatele znamenat újmu, ii) újma musí být pro stěžovatele nepoměrně větší, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, iii) přiznání odkladného účinku nesmí být v rozporu s důležitým veřejným zájmem.

[16] K podmínkám přiznání odkladného účinku kasační stížnosti podávané žalovaným správním orgánem se podrobně vyjádřil rozšířený senát v usnesení ze dne 1. července 2015 č. j. 10 Ads 99/2014 – 58, publ. pod č. 3270/2015 Sb. NSS. Institut odkladného účinku má primárně poskytovat ochranu žalobci před výkonem či jinými právními následky žalobou napadeného rozhodnutí správního orgánu. Žalobce bude zpravidla spojovat újmu se svými subjektivními právy, která mohou být skutečně závažně ohrožena okamžitým výkonem či jinými právními následky rozhodnutí správního orgánu, resp. krajského soudu. Žalovaný správní orgán naproti tomu žádná subjektivní práva nemá. Tím spíše nemůže mít práva, jež by mohla být ohrožena výkonem nebo jinými právními následky kasační stížností napadeného rozsudku krajského soudu. Jeho úkolem v soudním řízení je hájit zákonnost jím vydaného rozhodnutí. Zpochybnění zákonnosti rozsudku krajského soudu (jeho napadení kasační stížností) samo o sobě nemůže být důvodem pro přiznání odkladného účinku.

[17] V zájmu zachování zásady rovnosti v řízení před soudem nelze ani žalovanému správnímu orgánu odepřít právo domáhat se přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Přiznat odkladný účinek takové kasační stížnosti však lze jen výjimečně, pokud *„odložení účinků rozhodnutí krajského soudu bude podmíněno ochranou důležitého veřejného zájmu, jehož ohrožení bude v konkrétním případě představovat právě onu nepoměrně větší újmu, než která přiznáním odkladného účinků vznikne jiným osobám a jež nebude v rozporu s jiným veřejným zájmem“*.

[18] Žalovaný musí újmu tvrdit a osvědčit, tj. vysvětlit, v čem tato újma a její intenzita spočívá. Vylicení podstatných skutečností o nepoměrně větší újmě musí svědčit o tom, že negativní následek, jehož se v souvislosti s napadeným rozsudkem krajského soudu žalovaný obává, by pro něj *„byl zásadním zásahem, kterým by byl důležitý veřejný zájem skutečně ohrožen“*.

[19] Veřejný zájem v daném případě stěžovatel spatřoval v samotné závažnosti přestupku podle § 123 odst. 1 písm. b) zákona o hazardních hrách spočívajícího v provozování hazardních her bez platného povolení, za něž lze podle § 123 odst. 7 písm. a) zákona o hazardních hrách uložit pokutu až do výše 50.000.000 Kč. Netvrdil však, že proti žalobci b) zahájil správní řízení týkající se tohoto přestupku, přestože opatření o zadržení věci má podle § 121 odst. 4 zákona o hazardních hrách sloužit právě k tomu, aby v navazujícím řízení o přestupku mohl být uložen a vykonán správní trest propadnutí věci [§ 48 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“)], či uloženo a vykonáno ochranné opatření zabránění věci (§ 53 zákona o odpovědnosti za přestupky).

[20] Stěžovatel také nevysvětlil, co by mu mělo bránit v opětovném zadržení věci. Jeho tvrzení je tak ryze spekulativní a hypotetické. Zadržení věci podle § 121 odst. 1 zákona o hazardních hrách není podmíněno vlastnictvím ani držbou věci osobou podezřelou ze spáchání přestupku. I kdyby byla zadržená zařízení vrácena žalobci c), tedy aktuálnímu vlastníkov, nemohl by je provozovat do doby získání příslušného oprávnění k jejich provozování. A i kdyby věci nebyly zadrženy, samo o sobě by to nebránilo případnému uložení ochranného opatření zabránění věci v řízení o přestupku, neboť to lze vztáhnout i na věc náležející osobě odlišné od pachatele přestupku [§ 53 odst. 1 písm. d) zákona o odpovědnosti za přestupky]. Předpokladem takového postupu však je, aby stěžovatel vůbec takové řízení vedl a prokázal v něm spáchání příslušného přestupku.

[21] Nejvyšší správní soud tedy uzavírá, že v tomto případě není naplněna základní podmínka pro přiznání odkladného účinku podané kasační stížnosti, protože stěžovatel nedoložil vznik újmy spočívající v zásadním ohrožení důležitého veřejného zájmu.

[22] Proto Nejvyšší správní soud kasační stížnosti žalovaného nepřiznal odkladný účinek podle § 107 ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s. Tím však Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své budoucí rozhodnutí o věci samé.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. září 2020

JUDr. Tomáš Langášek
předseda senátu